

Landbrukskontoret i Lillehammerregionen
postmottak@gausdal.kommune.no

Deres referanse
Vår referanse 2018/4598-2 433.52 HKL
Saksbehandler Harald Klæbo, tlf. 61 26 60 56
Avdeling Miljøvern avdelingen

Dato 13.08.2018

Iverksettelse av skadefelling på jerv – Øyer østside

Fylkesmannen i Oppland viser til søknad fra Landbrukskontoret i Lillehammerregionen sendt på e-post mandag 13. august.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland skadefellingstillatelse på én – 1 – jerv i deler Øyer kommune. Tillatelsen gjelder fram til mandag 20. august kl. 1200. Øyer kommune er ansvarlig for fellingsforsøket.

Nærmere vilkår følger av dette brevet.

Bakgrunn

Den 12. august ble det dokumentert et lam tatt av jerv i området Gjæsli ved Hornsjøen i Øyerfjellet. Skaden ble av SNO vurdert å være fersk. Det ble søkt muntlig om skadefellingstillatelse samme dag kl 16.15. Fylkesmannen ga muntlig fellingstillatelse på en jerv på østsida i Øyer kommune ca kl 16.30.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

“Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom (...)

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte (...)

Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

“Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional

forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende

løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark
- b. skadenes omfang og utvikling
- c. potensialet for fremtidige skader
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.”

Etter § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi løyve til felling for å hindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda ev. Miljødirektoratet, jf. forskriften §§ 8 og 13. Rovviltnemnda for region 3 Oppland har vedtatt en skadefellingskvote på 4 jerver gjeldende fra 1. juni 2018 – 15. februar 2019. Pr. i dag er det ikke felt dyr av kvoten.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene opptrer i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3. Bestandsmålet for jerv i Oppland er 4 årlige ynglinger.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i loven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har benyttet eksisterende kunnskap om jerv i behandlingen av saken, jf. § 8. Det er registrert tre ynglinger av jerv i Oppland sist vinter (Rovdata leverer sin statusrapport i løpet av september 2018). Alle de tre av ynglingene er påvist innenfor forvaltningsområdet for jerv i kommunene Lom (1) og Skjåk (2). I hele Sør-Norge er det påvist 30 ynglinger av jerv i 2018, der 15 er påvist i Hedmark.

Det er felt fire dyr på lisensfelling vinteren 2017/2018 (kvoten var på 12 dyr). I tillegg ble det tatt ut en hannjerv på skadefelling i Nord-Fron i februar 2018.

Gjennom statusrapporter fra Rovdata og annen informasjon fra overvåkingen og skandinaviske forskningsprosjekt på jerv er det god kunnskap om den samla belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Ut over enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Tilfeller der det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette, ligger i kjernen av virkeområdet for når Fylkesmannen kan gi fellingstillatelse etter § 9 i rovviltforskriften. Det aktuelle skadeområdet ligger utenfor forvaltningsområdet for jerv, jf. forvaltningsplanen og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. På søknadstidspunktet var ett lam drept av jerv.

Det går ca 6.500 sau og lam på beite på Øyer østside. Hele kommunen er beiteprioritert mht. jerv. Fylkesmannen har erfaring med at skader av jerv kan ha et gjentakende forløp. Dette kan i noen grad være tilfellet i Øyer kommune. En har i Øyer regelmessig de siste årene fanget opp jerv på viltkamera. DNA analyser viser også at en har en viss aktivitet av jerv her. Ut fra at det er mye sau i området, samt i tilgrensende områder, anser vi at potensialet for videre tap er relativt stort, jf. § 9 b og c. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre alternative

forebyggende tiltak til felling på dette tidspunktet, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade ut fra den akutte tapssituasjonen, jf. rovviltforskriften § 9 d. Dersom skadene skulle vedvare utover i august september, kan tidlig sanking være et aktuelt tiltak. Det vises til Fylkesmannens akuttmidler mht. til et slikt tiltak. Med så lenge igjen av beitesesongen, ser Fylkesmannen at det er hensiktsmessig å ha en lav terskel for å utløse en skadefellingstillatelse i beiteprioriterte områder.

Fylkesmannen har vurdert den samlede belastningen som jervebestanden er og vil bli utsatt for, og mener at vedtaket ikke er i strid med prinsippet i § 10 i naturmangfoldloven. Ut fra ovennevnte vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, og vi har således lagt liten vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter vår vurdering er § 11 ikke relevant her. Vi legger til grunn at den nasjonalt fastsatte fordelingen av antall ynglinger av jerv til de ulike forvaltningsregionene, og rovviltnemndas geografisk differensierte forvaltning av jerv i Oppland oppfyller de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland skadefellingstillatelse på én – 1 – jerv i deler Øyer kommune. Fellingstillatelsen varer til mandag 20. august kl 12.00. Øyer kommune er ansvarlig for fellingsforsøket.

Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen:

1. Skadefellingstillatelsen gjelder fra søndag 12. august kl 16.30 til mandag 20. august kl 12.00.
2. Skadefellingstillatelsen gjelder i Øyer kommune øst for E6.
3. Skadefellingsforsøket skal rettes mot skadevoldende individ. Innsatsen bør styres mot der tapene sist har skjedd, og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Dersom det gis fellingstillatelse i flere områder samtidig, vil fellingstillatelsen inndras umiddelbart om kvoten for betinget skadefelling blir fylt.
5. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstillende kravene til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst. Deltakere i skadefellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve for storviltjakt, og være registrert som lisensjegere.
6. Fylkesmannen og Statens naturoppsyn skal uten opphold underrettes om alle tilfeller hvor dyr påskytes, såres eller felles. Dersom dyr blir skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på skadefelling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.
7. Skadefellingstillatelsen gis til Øyer kommune. Kun personer som er oppnevnt til kommunale skadefellingslag i de berørte kommunene kan delta i skadefellingsforsøket. Kommunen skal sende en oversikt over deltakerne i skadefellingslaget til Fylkesmannen, dersom dette ikke er gjort tidligere i år. Det forutsettes at dette brevet sendes til alle som deltar i skadefellingslaget, samt at alle medlemmene på skadefellingslaget kjenner til de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
8. Ansvarlig skadefellingsleder kan, dersom det vurderes som aktuelt, selv ta kontakt med SNO for eventuell bistand. Slik bistand kan bestå av f.eks. kompetanseoppbygging/

opplæringstiltak. SNO vil vurdere eventuelle henvendelser bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.

9. Ansvarlig fellingsleder skal rapportere *hver tredje dag* om fellingsforsøket til Fylkesmannen i Oppland, på telefon 61 26 60 00 eller 977 37 223. Dersom det ikke er noe nytt å melde kan denne rapporteringen gjøres per SMS. Dersom det blir gjort observasjoner av jerv eller avdekkes nye skader, skal Fylkesmannen ha beskjed om dette.
10. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
11. Jerv felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.
12. I henhold til rovviltforskriften § 9a kan deltakere fra kommunale fellingslag få godtgjøring knyttet til fellingsforsøket. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Fylkesmannen setter en økonomisk ramme på kr. 30 000,- til dette skadefellingsforsøket. Det gis i tillegg tilsagn om inntil kr. 5 000,- til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). I tillegg til fastsatt maksimal døgnpris (1 600,- pr. døgn), skal kommunene også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammen fra Fylkesmannen. Rammen er å betrakte som endelig for den perioden tillatelsen varer. Dersom kommunen mener det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at rammen bør økes, må det tas kontakt med Fylkesmannen i forkant. Kommunen må sørge for at deltakerne i fellingslaget fører timelister og oversikt over antall kjørte kilometer og andre utgifter. *Kommunen skal sende sin fellingslogg, med detaljert oversikt over utgifter knyttet til fellingsforsøket til Fylkesmannen i Oppland innen tre dager etter endt fellingsforsøk.*
13. Fylkesmannen vil godtgjøre bruk av sporhundekvipasjer direkte, etter avtale med hver enkelt ekvipasje.

Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Rovviltnemnda i region 3 v/leder er orientert om vedtaket.

Klagerett

Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuelle klage på vedtaket skal adresseres til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oppland.

Vebjørn Knarrum e.f.
avdelingsdirektør

Harald Klæbo
s. rådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Vebjørn Knarrum e.f.
avdelingsdirektør

Harald Klæbo
seniorrådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.